

(א) [גיתין ד': טו. מ.].
 (ב) שם טז. סה. ב"ב קה"ג.
 (ג) [ל"ג ט"ו. ט"ז. ט"ח].
 (ד) [שם, י. ל"ג ט"ו. ט"ז].
 (ה) [שם, י. ל"ג ט"ו. ט"ז].
 (ו) [שם, י. ל"ג ט"ו. ט"ז].
 (ז) [שם, י. ל"ג ט"ו. ט"ז].
 (ח) [שם, י. ל"ג ט"ו. ט"ז].
 (ט) [שם, י. ל"ג ט"ו. ט"ז].
 (י) [שם, י. ל"ג ט"ו. ט"ז].
 (יא) [שם, י. ל"ג ט"ו. ט"ז].
 (יב) [שם, י. ל"ג ט"ו. ט"ז].
 (יג) [שם, י. ל"ג ט"ו. ט"ז].
 (יד) [שם, י. ל"ג ט"ו. ט"ז].
 (טו) [שם, י. ל"ג ט"ו. ט"ז].

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה הכא וכו'.
 דלמדי יאסר הגהת
 משמיע:

מוסף רש"י

ר' מאיר היא דאמר
 מצוה לקיים דברי
 המת. דלי' לוא מזה מן
 הדיו טענין לכן כל היחל
 לכן שהרי כל המעשה שלכן
 הוא ואף על לואתן אחרים
 כולם אלא צדד המתאם
 יש מזה יש עד לי' ואם לא
 לא יעול ומתוך שהרין אט
 לקיים דברי שירשו אחרים
 תמתיס אט מקמלין אט
 המעון כדי שיהא שם מתיר
 (תשנית ב.א.) הפעוטות.
 מן בהניקין (גיתין נט.)
 דמקין מקח פוטטלין,
 ופסיעין כר שית כר
 ממני (גיתין סה.)

הדרן עלך מציאת
 האשה

המדיר את אשתו
 מליהנות לו עד לי' יום.
 קום אט הנות לי' עד לי'
 יום ולא הדירה ממלת
 משמש, דהא לא חיל
 משום דמשועבד לה, וגי
 מנוות ממני מוקמת לה,
 לקמן באומר לא לאי מעשה
 דידך למועמיך, ופרט
 משום דלא ספק (בעי' א)
 קום שאיני עושה
 לפיך. אשה שאמרה
 לבעלה מה עשית עשה
 מלאכה היא אסור לפיך
 בקום (יבמות צג. ושם:
 שאני עושה כו') מעשי ידי
 יהי לפיך ספק (דקדוהו
 א.) מליהנות לו (בעי' א)
 אג.) אינו צריך להפר.
 (ס.) מן משמיע לה הפר.
 נדר זה, שאין זה כח
 להקדישו לפי שהוא על
 (שם) און בעלה יריך להפר,
 שאין נדרה זה שאני עושה
 משועבדת לו (דקדוהו א.)
 דכיון דקא משעבדה לה
 למשה יהיה לא מיל
 נדרה (יבמות צג.) דלא
 אחרה לול לוא כל מניה
 לאפקועי לבעל מה דכי
 ליה כרמנה (דברים פח.)

תוספות ר"ד

א"ר אמר מ"ע הל' בן
 שאמר תנו בין שאמר אל
 תתנו נותנים לכן כל צורכן
 והא קי"ל כו"מ דאמר
 מצוה לקיים דברי המת
 ה"מ במילי אחרינתא אבל
 בהא ניהא ליה (פ' ידמשום
 כ"ד חיי) והאי דאמר הכי
 לזריניהו הוא דאתא תן
 התם הפעוטות מקחן מקח
 וממכרן ממכר במטבלי
 פ' ומשום כ"ד חיי אבל
 בביבוקאי לא עד שיהא
 גדול ופקח ובפ' הניקין
 מפרש כבר י' כבר ד' א'
 כבר ממני כבר תשע כבר
 עשרה כל אד והוי לפום
 חורפי אמר רפרס ל"ט
 אלא שאין שם אפטרופוס
 אבל יש שם אפטרופוס
 אין מקחו מקח ואין ממכרו ממכר פ' אפטרופוס שמינה ב"ד או אבי יתומים אין מעשה כלום זולתו
 ממאי מדקתני אין מעשה קטנה כלום פ' אלא הכא דאיכא שלישי אין מעשה קטנה כלום וה"ה לאפטרופוס
 דלמא היכא דאיכא שלישי שאני פירוש שהשליש פירשו לו מה יעשה אבל אפטרופוס אינו אלא לעשות

(א) נראה ל"ל כבר י' או כבר י' או כבר י' על פי כל מה שהמורה הוא באומר אינו ז' וכו'.

מציאת האשה פרק ששי כתובות

רבי מאיר. דמתני' היא דלמיר יעשה שלישי מה שהוטלש נדו: מיע
ניחא ליה. שימנו להן כל צורכן: לזרוניהו. שיחזרו אחר מונומיהן
 ושלל יהו רעבתינן: הפעוטות. מינוקות בני תשע ושמונה כדלמרי'
 בהניקין: **במעטלי.** דווקא אצל במקרקעי לא עד שיביאו שמי
 עשרות או עד שיהא צן עשרים:
אפטרופוס. שמינהו אפי' יתומים או
 ב"ד: **מדקתני.** במתני'. **שאיני הכא**
דאיכא שלישי. שנשתלש לכן ופירשו
 לו מה יעשה בהן אצל אפטרופוס
 אינו אלא לעשות צורכי יתומים לכל
 הצריך והרי אס מכרו אלו הפעוטות
 אין זה שינוי מלות המת שאף
 האפטרופוס ימכרו לצורך מונומיהס:
אס צן. דשליש דווקא וטעמא לפי
 שפירשו לו לקנות שדה לימני יעשה
 שלישי כו'. **דאפילו בעלמא.** במקום
 אפטרופוס דלמי קאם לשליש:
 הדרן עלך מציאת האשה

המדיר את אשתו מליהנות לו.

אין הנחת תשמישו נאסר
 עליה דהא משועבד לה הלכן בשביל
 תשמיש אין לנו לכופו להוליא וליתן
 כתובה. והנחת מונוות בגמרא פריך
 אהא משועבד לה: **יעמיד פרנס.**
 שלישי שיפרינסה: **בישראל.** אס ישראל
 הוא שיכול להחזיר את גרושתו: **ובגנה.**
 שאס יגרסנה לא יוכל להחזירה ושמן
 סופו ימחרט יבצו ליה רצנן זימנא
 טפי: **אחד מכל הפירות.** קום פרי
 פלוני עלי והוא קיים לה: **שלא ספקט**
בחיה מכל המינין. קום נזס פלוני
 עלי והוא קיים לה: **צעניוס שלא נתן**
קצבה. בלשה עליה אס נתן
 קצבה לדבר עד מתי אסרו עליה הוא
 דיוציא ויתן כתובה אצל אס נתן קצבה
 תמתיך עד ארתו זמן. ובגמרא^א מפרס
 עד כמה היא קצבתה: **ובעשירות.**
 שרגילות לכן: **עד שלשים יום.** אס
 לא הדירה יותר אין כופין להוליא:
גמ' ויוון דמשועבד לה. למונוות:
 נעשה

דמפקע ליה לשיעבודיה הכא
דמפקע לה לשיעבודיה אלא מתוך שיכול לומר לה צאי מעשה ידיך במונוותך
 נעשה

בשומי חדא דבדברים לא יוסר עבד ועוד מדפריך לעיל למ"ד מורדת ממלאכה והאמר רב האומר איני זן ואיני מפרנס יוציא ויתן כתובה ומאי
 קוסיא דלמא מתנינן דמוסיפין על כתובתה כשלל רבא להוליא אצל אס כופין בשומי אחי שפיר וא"ת א"כ אמאי לא תני להו בדי הנך שכופין
 להוליא (קמן דף עו.) וי"ל דלא תני במתני' אלא כגון מודה אפילו ובעל פוליוס דלתיין ממילא אצל הנך דלמאי כפיייה דידיה ע"י שפעית בעל
 לא קתני ומתקמן ומוציא דבדרי דקתני אפילו נעשו אחר שנשא ויחא שאינס מתכוונים וללער להקניט וללער האשה ועוד יש להביא ראייה דיוציא
 משמע כפיייה מולאמר בסוף הבא על יבמתו (יבמות דף טז: ושם) עובדא הוה צבי כנישתא בתיסרי קמיה דר' יוחנן ואמר יוציא ויתן כתובה
 ומשמע התם דכפיינן ליה ותימה אמאי לא חשיב לה להיהא דבאה מחמת טענה צבדי הנך שכופין להוליא דהתם אינו פושע צה דמה
 הוא יכול לעשות שהוא עקר וי"ל משום דקתני סיפא בין שהיו עד שלא נשאו בין משנשא ולא שיין לומר כפורה הייתי שאני יכולה
 לקבל ורובייהו מימרני צבאי שניווא ורבינו חננאל הביא מירושלמי דכל הנך יוציא דמתנינן אין כופין והכי איפת התם אמר שמואל
 אין מעשין אלא לפסולות אמר רבי שמואל תינהא המדיר את אשתו מליהנות כו' שמענו שמוציא שמענו שכופין ופקסן ר"ח משס ש"מ
 שאין כופין אלא היכא שפירס צבדיא כופין אצל היכא דלמור רצנן יוציא אומריס לו כבר חייווך כחמיס להוליא ואס לא תוציא
 מותר לקרותך עבדיניה אצל לפסוה לא ולקמן גבי האומר איני זן ואיני מפרנס לר"ח גרסין צבדיא כופין ארתו ויוציא ויתן כתובה
 וההיא דהחולץ דחורין אלל גדול למיכפיייה לכונס או לפטור היינו לפי שמוע ממונה כל ענייני אישות בין תשמיש המטה בין מונוות
 אצל משום תשמיש המטה לחודיה או משום מונוות לא וההיא דסוף הבא על יבמתו התם משמע דלכפותו אמר דכשצב מעשה
 לפניו צוה להס להוליא ויותר נראה דכופין בכל הני כדפירס ר"י אלא דירושלמי קסבר ששיך כפיייה צבלי אצל לדידן דקיימא לן
 דבדברים לא יוסר עבד ע"כ איירי בשומי כיון דלשוון יוציא משמע כפיייה היכא דעושה לה עולה ומייהו אין לכופו שום אדם לגרס ולעשות
 מעשה עד שנמלא ראייה צבורה דהא אמרינן דגט מעושה ציראל שלא כדין פסול ואין להמיר אשת איש מספק:

הבא נמי ביון דמשועבד א"ה ב'ו. ואס תאמר ולוקי כגון דתליניהו למונומיהה בתשמיש המטה דלמיר יאסר^ב תשמישך עלי אס אוונן וי"ל
 דא"כ (אפי') שמואל דלמיר לקמן אפילו צבתס יתמיין שמא ימלא פתח לנדרו מ"מ לא הוה ליה למימר יתר מיכן יוציא ויתן כתובה אלא
 לאחר שלשים תהנה ויתאסר לבית שבת אחת ולבית שמיא שתי צבתס וכהאי גוונא פריך למקן אמאי דמשי כגון דתליניהו לקישוטיה בתשמיש
 המטה וליכא נמי למימר כגון דלמיר יאסר הנחת תשמישך עלי מעכשו אס תהנה ממני דלא אסורה ליהנות דהא לרז יהודה דלמיר
 צפרק שני דנדיסי (דף ד':) קום עיני צשינה היוס אס אישן למחר שלא יישן היוס פן יישן למחר הכא נמי אסור לשמש שמא תהנה דבתמאי
 לא מיזדהר איינסי כדמפרס התם ואפילו לרז נחמן דלמיר התם מיזדהר הכא מודה דלשה לא מיזדהר כיון שלא נדרה וצמוספות ה"ר יוסף
 שפירס לפני רצונו שמואל מנוחתו כבוד פירס דלקמן דווקא מוקי דתליניהו לקישוטיה בתשמיש המטה דקתני המדיר אשתו שלא תתקשט
 ולא קתני המדיר מקישוטו משמע שפיר שמדירה מתשמיש מפני שלא תתקשט אצל הכא דקתני המדיר מליהנות משמע שמהגאה ממש מדירה:

נעשה

ע.

הא קיימא לן מצוה לקיים דברי המת. אפי' צבריא קיימא לן הכי
 כדמוכח שלישי פ"ק דגיתין (דף טו.) דלמרינן רב^א אסי מוקי
 לה צבריא והא קיימא לן מלוה לקיים דברי המת יש מקשין כיון דמלוה
 לקיים דברי המת אס כן מלי' אהני הא דדברי שכיב מרע ככתובים
 וכמסורין דמו ואומר ר"מ דלא אמרי'
 מלוה לקיים דברי המת אלא כשהוטלש
 מתחלה לכן אי נמי דווקא צבת נותן
 צחי מקצב אצל דברי שכיב מרע
 צכל עלין כמסורין דמוס: **אברא** יש
 שם אפטרופוס אין מקחן מקח. פי'
 ר"ח דוקא מכר אצל מנתן מתנה
 דלענין מתנה אין סברא לחלק בין יש
 שם אפטרופוס לאין שם:
 הדרן עלך מציאת האשה

המדיר את אשתו מליהנות לו.

פירס דקוונרס לאין
 הנחת תשמישו נאסר עליה דהא
 משמעבד לה משמע מתוך פירושו שיש
 בלשוון זה איסור הנחת תשמיש וקשה
 דפריך בגמ' וכיון דמשמעבד לה היכי
 מני מדיר לה והתמן קום שלישי עושה
 לפיך כו' מגופא דמתני' הו"מ למיפרך
 דלא מני אסר עליה תשמיש משום
 דמשועבד לה דאס היה נאסר יוציא
 ויתן כתובה לצי"ס צשמי צבתס ולצ"ה
 צבת אחת ועוד כי מוקי לה בגמרא
 צהדירה כשהיא ארוסה דלכתי לא
 משועבד לה אס כן מתשמיש נמי חל
 הגדר וליתני במתני' יוציא ויתן כתובה
 צצבת אחת לצ"ה או צשמי צבתס
 לצ"ס ומפרס ר"מ לדיהנות לו לא
 משמע אלא הנחת מונוות:

יוציא ויתן כתובה. נראה לר"י
 צכלל הנך דקתני צבתני'
 יוציא היינו שכופין אותו לכיון דשלא כדין
 עבד כופין אותו להוליא דלשכחן
 בהחולץ (יבמות דף עו.) דתמן לא רצו
 חורין אלל גדול ומפרס צגמרא חורין
 אלל גדול למיכפיייה הואיל עליה מלוה
 רמיא ועוד אמרי' לקמן (דף עו.) אמר
 רב האומר איני זן ואיני מפרנס יוציא
 ויתן כתובה ומסיק עד שכופין אותו
 להוליא יכפוהו לוון משמע דלשוון
 יוציא שכופין אותו להוליא וליכא
 למימר דכפיייה דהתם צבלי ולא
 אומר מפרנס יוציא ויתן כתובה ומאי
 קוסיא דלמא מתנינן דמוסיפין על כתובתה כשלל רבא להוליא אצל אס כופין בשומי אחי שפיר וא"ת א"כ אמאי לא תני להו בדי הנך שכופין
 להוליא (קמן דף עו.) וי"ל דלא תני במתני' אלא כגון מודה אפילו ובעל פוליוס דלתיין ממילא אצל הנך דלמאי כפיייה דידיה ע"י שפעית בעל
 לא קתני ומתקמן ומוציא דבדרי דקתני אפילו נעשו אחר שנשא ויחא שאינס מתכוונים וללער להקניט וללער האשה ועוד יש להביא ראייה דיוציא
 משמע כפיייה מולאמר בסוף הבא על יבמתו (יבמות דף טז: ושם) עובדא הוה צבי כנישתא בתיסרי קמיה דר' יוחנן ואמר יוציא ויתן כתובה
 ומשמע התם דכפיינן ליה ותימה אמאי לא חשיב לה להיהא דבאה מחמת טענה צבדי הנך שכופין להוליא דהתם אינו פושע צה דמה
 הוא יכול לעשות שהוא עקר וי"ל משום דקתני סיפא בין שהיו עד שלא נשאו בין משנשא ולא שיין לומר כפורה הייתי שאני יכולה
 לקבל ורובייהו מימרני צבאי שניווא ורבינו חננאל הביא מירושלמי דכל הנך יוציא דמתנינן אין כופין והכי איפת התם אמר שמואל
 אין מעשין אלא לפסולות אמר רבי שמואל תינהא המדיר את אשתו מליהנות כו' שמענו שמוציא שמענו שכופין ופקסן ר"ח משס ש"מ
 שאין כופין אלא היכא שפירס צבדיא כופין אצל היכא דלמור רצנן יוציא אומריס לו כבר חייווך כחמיס להוליא ואס לא תוציא
 מותר לקרותך עבדיניה אצל לפסוה לא ולקמן גבי האומר איני זן ואיני מפרנס לר"ח גרסין צבדיא כופין ארתו ויוציא ויתן כתובה
 וההיא דהחולץ דחורין אלל גדול למיכפיייה לכונס או לפטור היינו לפי שמוע ממונה כל ענייני אישות בין תשמיש המטה בין מונוות
 אצל משום תשמיש המטה לחודיה או משום מונוות לא וההיא דסוף הבא על יבמתו התם משמע דלכפותו אמר דכשצב מעשה
 לפניו צוה להס להוליא ויותר נראה דכופין בכל הני כדפירס ר"י אלא דירושלמי קסבר ששיך כפיייה צבלי אצל לדידן דקיימא לן
 דבדברים לא יוסר עבד ע"כ איירי בשומי כיון דלשוון יוציא משמע כפיייה היכא דעושה לה עולה ומייהו אין לכופו שום אדם לגרס ולעשות
 מעשה עד שנמלא ראייה צבורה דהא אמרינן דגט מעושה ציראל שלא כדין פסול ואין להמיר אשת איש מספק:

הבא נמי ביון דמשועבד א"ה ב'ו. ואס תאמר ולוקי כגון דתליניהו למונומיהה בתשמיש המטה דלמיר יאסר^ב תשמישך עלי אס אוונן וי"ל
 דא"כ (אפי') שמואל דלמיר לקמן אפילו צבתס יתמיין שמא ימלא פתח לנדרו מ"מ לא הוה ליה למימר יתר מיכן יוציא ויתן כתובה אלא
 לאחר שלשים תהנה ויתאסר לבית שבת אחת ולבית שמיא שתי צבתס וכהאי גוונא פריך למקן אמאי דמשי כגון דתליניהו לקישוטיה בתשמיש
 המטה וליכא נמי למימר כגון דלמיר יאסר הנחת תשמישך עלי מעכשו אס תהנה ממני דלא אסורה ליהנות דהא לרז יהודה דלמיר
 צפרק שני דנדיסי (דף ד':) קום עיני צשינה היוס אס אישן למחר שלא יישן היוס פן יישן למחר הכא נמי אסור לשמש שמא תהנה דבתמאי
 לא מיזדהר איינסי כדמפרס התם ואפילו לרז נחמן דלמיר התם מיזדהר הכא מודה דלשה לא מיזדהר כיון שלא נדרה וצמוספות ה"ר יוסף
 שפירס לפני רצונו שמואל מנוחתו כבוד פירס דלקמן דווקא מוקי דתליניהו לקישוטיה בתשמיש המטה דקתני המדיר אשתו שלא תתקשט
 ולא קתני המדיר מקישוטו משמע שפיר שמדירה מתשמיש מפני שלא תתקשט אצל הכא דקתני המדיר מליהנות משמע שמהגאה ממש מדירה:

נעשה

ואינו ג"ל דהא לקמן בגמרא בעי לאוקמי בנדר והיא ארוסה דחיל נדרא ואכתי
 נדרא דתשמיש חיל כיון דנדר ועודה ארוסה ולא ניתן לו אלא שבת א' אלא כך
 שלא תהנה מנכסיו שאין הנחת התשמיש בכלל ומקשה וכיון דמשועבד לה היכי

עין משפט נר מצוה

מ"א א מיי פ"ח מהל'
 וזכה הלכה כג סגן
 עשין פז עוש"ע ח"מ ס'
 רג עט"ף ח נוסב אלפס
 עוד פס"ח ד"ב דף דף רתו:
 ב ג מיי פכ"ש מהלכות
 מבינה הלכה ו סגן
 עשין פה עוש"ע ח"מ ס'
 לכה עט"ף א:

גא א מיי שם הלכה ז
 עוש"ע שם עט"ף ב:
 ד ה מיי פ"ב מהל'
 אשות הלכה כג כד
 (ופ"ה) נופ"צ מהלכות
 נדריס הלכה י מגן לאון
 רמז עוש"ע א"ע א"ע סמן
 עז עוש"ע י"ד ס' לכה
 עט"ף ב:

תוספות ר"ד (המשך)

צרכי היתומים לכל הצריך
 ואם מכרו אלו הפעוטות
 אין זה שינוי מצות המת
 שאף אפטרופוס הוא
 מוכר לצורך מונומיהס
 אי"כ ליחתי אבל בקטנה
 יעשה שלישי מה שהושלש
 בידו (מאי אין מעשה
 קטנה כלום) דאפילו
 בעלמא פירשו במקום
 שיש אפטרופוס שדומה
 מקצת לשליש וכ' ר"ח
 ויאני ג"ל דהא הכא
 לבעלה מתנה היא ובעי
 למיפשט מתני' דכאן
 גם באפטרופוס לא
 מציא למיחוב ליה ובפ'
 הניוקן פליגי במתנתא
 בלא אפטרופוס אס היא
 קיימא כמו ממכר שלו דרב
 ימר אמר אין מתנתו מתנה
 ומר בר"א אמר מתנתו
 מתנה (אלא) ואלמא גרוע
 מתנה ממכר והכי ס"ד
 למיעבדא טפי ממכר:
המדיר את אשתו
 מליהנות לו עד לי' יום
 יעמוד לה פרנס יתר מכאן
 יוציא ויתן כתובה ר"י
 אומר בישראלית חרש
 א' יקיים ב' יוציא ויתן
 כתובה ובכנתה ב' יקיים
 ג' יוציא ויתן כתובה פי'
 זה הוא ה' המדיר מורד
 ו' ואיני מפרנס איני
 ו' יוציא ויתן כתובה מיד
 ובעוד שגמליכס ב' או
 אם ברח ואינו לפנינו
 לכופו או אם הוא איש
 אלס שאינו שומע לדברי
 חכמים מוסיפין לה על
 כתובתה ג"ד כשבת כל
 ימי מורד כדאמרין בפ'
 א"פ אבל זה אינו מורד
 (בגון) וכיון שזן ע"י
 פרנס מ"ה עד לי' יום
 יעמוד פרנס אבל יותר
 מכאן יוציא ויתן כתובה
 ואם אינו רוצה או שברח
 ומעגן את אשתו הוי
 מורד ומוסיף לה ג"ד
 בשבת וכן המדיר את
 אשתו מתשמיש המטה
 אינו מורד שבעבור נדרו
 הוא עושה ומחזר למצוא
 פתח לנדרו הלכן נותנים
 לו שבת א' זמן אם הוא
 מורד מתשמיש בלא נדר
 ויתן כתובה מיד
 ואם ברח בעוד שגמליכ'
 בו לפיטו מוסיפין לה
 ג' דינים בשבת ואי
 קשיא והא כשהרירה שלא
 תהנה ממנו נאסר בתשמיש
 המטה ולא ניתן לו אלא
 שבת א' כדתנן במדיר
 את אשתו מתשמיש המטה
 פי' המורה שאין הגאת
 התשמיש נאסר עליה בנדר
 זה הווי משועבד לה:
 תקשה כיון דחיל נדרא
 יש לפרש כגון שהרירה
 מצי מדיר לה כל כמיניה